

Notitie raadsinformatiebijeenkomst subsidieregelingen structurele subsidies en maatschappelijke accommodaties

1. Aanleiding

Sinds 1 januari 2025 werkt de gemeente aan de herijking van het subsidiekader. De eerste fase hiervan betrof de vaststelling van de Algemene subsidieverordening gemeente Eijsden-Margraten (ASV) door uw raad op 16 december 2025. Binnen de kaders van de ASV worden vervolgens subsidieregelingen door het college ontwikkeld en vastgesteld.

Op dit moment wordt gewerkt aan een nieuwe subsidieregeling voor structurele activiteiten en aan de subsidieregeling maatschappelijke accommodaties binnen het sociaal domein. De beoogde vaststelling van deze regelingen is 2 juni 2026, zodat verenigingen en organisaties tijdig een aanvraag kunnen indienen voor de subsidieperiode 2027–2030. De overige regelingen binnen het sociaal domein (incidentele subsidies en subsidies voor professionele organisaties) volgen in juli–augustus. De subsidieregelingen voor economie, duurzaamheid en natuur en landschap bevinden zich in de eerste ontwikkelfase.

De regelingen voor structurele subsidies en maatschappelijke accommodaties bevinden zich in de afrondende ontwikkelfase. De eerste contouren zijn eerder gedeeld met betrokken verenigingen, waarbij is gekeken naar leesbaarheid, duidelijkheid en uitvoerbaarheid. De aandachtspunten uit deze sessies worden verwerkt in een conceptregeling.

De ontwikkeling van de regelingen vindt plaats in samenwerking tussen beleidsadviseurs Wmo, Jeugd, Sport en Bewegen, Gezondheid, Participatie, Kunst, Cultuur en Erfgoed en juridische ondersteuning vanuit Sira Consulting, onder bestuurlijke aansturing van de portefeuillehouders.

Deze notitie geeft de hoofdlijnen van de beoogde regelingen voor structurele subsidies en maatschappelijke accommodaties de systematiek en de beleidskeuzes binnen de bestaande kaders ter voorbereiding op de raadsinformatiebijeenkomst.

2. Wat is veranderd en wat niet?

Ten opzichte van de oude situatie wordt nu vooral ingezet op meer samenhang tussen beleidsterreinen binnen het sociaal domein, meer duidelijkheid en een toekomstbestendig subsidiebeleid. Waar voorheen sprake was van versnipperde regelingen met een beperkte reikwijdte (zoals de ASV Welzijn en afzonderlijke beleidsregels) en verschillen in werkwijze, wordt nu gewerkt met één integrale en transparante systematiek voor structurele subsidies.

De doelgroep is daarbij helderder afgebakend tot rechtspersonen zonder winstoogmerk die grotendeels met vrijwilligers werken, met waar nodig uniforme aanvullende voorwaarden (bijvoorbeeld rondom ledenaantallen en veiligheid). Ook is er meer nadruk op het ondersteunen van structurele activiteiten die aantoonbaar bijdragen aan maatschappelijke doelen, zoals een sterke sociale basis, participatie, sport, cultuur en leefbaarheid. Daarnaast wordt sterker gestuurd op rechtmatigheid, doelmatigheid en uitvoerbaarheid.

Tegelijkertijd blijven belangrijke uitgangspunten uit de oude situatie behouden. Zo blijft de focus liggen op het ondersteunen van vrijwilligersorganisaties en het versterken van de lokale gemeenschap. Ook het bieden van meerjarige zekerheid en het beperken van administratieve lasten voor verenigingen blijft een belangrijk uitgangspunt. Hiermee wordt continuïteit voor bestaande organisaties geborgd, terwijl er tegelijkertijd ruimte blijft voor nieuwe initiatieven.

3. Beleidskader

De raad stelt beleidskaders vast via het coalitieakkoord (bestuursakkoord), de programmabegroting en vastgestelde visiedocumenten en beleidsplannen. De programmabegroting vormt daarbij het belangrijkste instrument voor financiële en beleidsmatige sturing op het subsidiebeleid.

De subsidieregelingen in het Sociaal Domein, waaronder structurele subsidies, zijn uitwerkingen van deze kaders en sluiten aan op de volgende beleidsdocumenten:

- Integrale Verordening Sociaal Domein (Wmo, Jeugd en Participatie), met nadruk op zelfredzaamheid, betrokkenheid, participatie en preventie.
- Sport en bewegen, als onderdeel van positieve gezondheid en preventie.

- Gezondheidsbeleid, met nadruk op positieve gezondheid en preventie.
- Cultuurvisie, met nadruk op leefbaarheid, participatie, cultureel erfgoed, samenwerking en de toekomstbestendigheid van het verenigingsleven.
- Maatschappelijke accommodaties als middel voor participatie en ontmoeting.

4. Financieel kader

De raad stelt via de programmabegroting de kaders vast en bepaalt daarmee de financiële hoofdlijnen binnen de verschillende programma's en taakvelden. De middelen voor subsidies zijn daarbij opgenomen binnen diverse beleidsvelden. Structurele subsidies voor verenigingen en andere organisaties maken onderdeel uit van programma 1: Kwaliteit van leven.

Het college is verantwoordelijk voor de concrete subsidieregelingen, de verdeling van middelen en de praktische uitvoering daarvan.

Kort gezegd: de raad bepaalt de koers en het budget op hoofdlijnen, het college zorgt voor de uitvoering binnen die kaders.

Structurele subsidies voor verenigingen en andere organisaties kunnen worden verleend voor een periode van maximaal vier jaar. Voor elk segment binnen de subsidieregeling stelt het college subsidieplafonds en eventuele deelplafonds vast voor een periode van vier jaar, onder voorbehoud van vaststelling van de programmabegroting 2027 en volgende jaren. De subsidieplafonds en bijbehorende bedragen worden door het college voorafgaand aan de aanvraagperiode vastgesteld en gepubliceerd.

5. Subsidieregeling structurele subsidies

De regeling brengt bestaande subsidiestromen samen in één overzichtelijke systematiek met drie inhoudelijke segmenten.

1. Sociale basis en preventie

Gericht op ondersteuning van kwetsbare inwoners, het voorkomen van problematiek en het versterken van sociale samenhang op basis van het Wmo-beleid, jeugdbeleid, gezondheidsbeleid.

2. Kunst, cultuur en erfgoed

Gericht op structurele culturele activiteiten die bijdragen aan cultuurparticipatie, educatie en het behoud van erfgoed op basis van onze cultuurvisie.

3. Sport en beweging

Gericht op het stimuleren van sportdeelname, met nadruk op jeugd en een gezonde leefstijl op basis van sportbeleid en gezondheidsbeleid.

Per segment gelden specifieke voorwaarden en beoordelingscriteria.

Doelgroep structurele subsidies

De regeling is bedoeld voor rechtspersonen zonder winstoogmerk, die grotendeels werken met vrijwilligers, zoals verenigingen en stichtingen.

Aanvullende voorwaarden kunnen gelden, bijvoorbeeld ten aanzien van:

- minimaal aantal leden
- inzet van vrijwilligers
- eisen rondom veiligheid (zoals VOG bij jeugdactiviteiten)

Belangrijke uitgangspunten

- Structurele activiteiten
- Stimuleren van vrijwilligerswerk
- Transparante systematiek
- Rechtmatig en doelmatig
- Beperking van administratieve lasten
- Uitvoerbaarheid

- Meerjarige zekerheid voor organisaties
- Waarborgen van continuïteit voor bestaande verenigingen en organisatie
- Ruimte voor nieuwe initiatieven.

Doel subsidieregeling structurele subsidies

De regeling heeft als doel het ondersteunen van activiteiten die bijdragen aan:

- een sterke sociale basis
- preventie en zelfredzaamheid
- leefbaarheid en gemeenschapskracht
- sport en bewegen
- kunst, cultuur en erfgoed
- participatie en inclusie van inwoners

De focus ligt op het versterken van maatschappelijke impact en het stimuleren van initiatieven vanuit de samenleving.

Systematiek van subsidiëring structurele subsidies

De subsidieregeling is een uitwerking van het bestaande beleids- en financiële kader. Binnen dat kader werkt het college de wijze van verdeling en opbouw van subsidies verder uit.

De subsidie wordt opgebouwd uit een vast bedrag per organisatie, een variabel deel en aanvullende componenten voor specifieke activiteiten.

De regeling vervangt de historisch gegroeide subsidieverlening door een transparante en meerjarige systematiek binnen vaste budgettaire kaders.

Uitsluitingen structurele subsidies

Er wordt geen subsidie verstrekt voor onder andere:

- winstgerichte activiteiten;
- individuele hulpverlening,
- activiteiten met een politiek of religieus karakter,
- activiteiten waarvan aannemelijk is dat de subsidie niet doeltreffend of doelmatig zal worden besteed.

Verantwoording en controle

Organisaties leggen verantwoording af over de uitgevoerde activiteiten, dit wordt proportioneel ingevuld. De zwaarte van de verantwoording is afhankelijk van de hoogte van de subsidie. Voor subsidies tot € 5.000 per jaar geldt geen jaarlijkse verantwoording. Een lichte verantwoording in de vorm een overzicht van uitgevoerde activiteiten wordt gevraagd na afloop van subsidieperiode.

Een subsidie van meer dan € 50.000 moet ten minste zijn voorzien van een inhoudelijk verslag en de hieraan verbonden uitgaven en inkomsten (financieel verslag of jaarrekening of accountantsverklaring).

Verwerking van persoonsgegevens

In de regeling wordt duidelijk gemaakt dat alleen noodzakelijke gegevens worden verwerkt en dat die niet langer worden bewaard dan nodig.

Hardheidsclausule

Daarmee wordt de mogelijkheid geboden om in bijzondere gevallen van deze regeling af te wijken, indien strikte toepassing ervan voor een subsidieaanvrager of subsidieontvanger gevolgen zou hebben die onevenredig zijn in verhouding tot de met de regeling te dienen belangen. In de ASV is bepaald dat raad over toepassing hiervan moet worden geïnformeerd.

6. Subsidieregeling maatschappelijke accommodaties

Doel

De subsidieregeling is een actualisatie van de beleidsregels subsidies maatschappelijke accommodaties. Maatschappelijke accommodaties zijn middel voor participatie en ontmoeting. Hiermee wordt beoogd deze voorzieningen duurzaam beschikbaar te houden voor sociaal-culturele, maatschappelijke en sportieve activiteiten.

Doelgroep

Verenigingen en stichtingen zonder winstoogmerk die eigenaar zijn van een maatschappelijke accommodatie in een kern van de gemeente Eijsden-Margraten en deze inzetten voor sociaal-culturele, maatschappelijke of sportieve activiteiten. Het gaat daarbij om beheerders van gemeenschapshuizen, jeugdaccommodaties en sportaccommodaties die een belangrijke functie vervullen binnen de lokale gemeenschap.

Systematiek van subsidiëring

Subsidiëring is gebaseerd op cofinanciering en vooraf vastgestelde kaders. De gemeente verstrekt een bijdrage van maximaal 50% van de subsidiabele kosten voor:

- groot onderhoud,
- renovatie,
- modernisering,
- verduurzaming

Daarbij gelden vaste subsidieplafonds per type accommodatie en per vastgestelde periode, zodat middelen evenwichtig worden verdeeld. Subsidies worden op basis van concrete aanvragen verstrekt, vooraf getoetst aan inhoudelijke en financiële criteria, en tijdens of na uitvoering verantwoord op basis van facturen en een inhoudelijk verslag. Deze systematiek waarborgt doelmatige inzet van middelen, transparantie en gelijke behandeling van aanvragers.

Uitsluitingen

- Kosten die zijn gemaakt vóór indiening van de aanvraag
- Kosten voor het opstellen van de subsidieaanvraag
- Subsidie voor activiteiten die al via een andere gemeentelijke regeling worden gefinancierd
- Aanvragen boven het vastgestelde subsidieplafond
- Situaties waarin continuïteit, professionaliteit of doelmatige besteding onvoldoende aannemelijk is

Verantwoording en controle

Subsidieontvangers leggen achteraf verantwoording af over de besteding via:

- Inhoudelijk verslag over uitgevoerde werkzaamheden en resultaten
- Overleggen van facturen als bewijs van gemaakte subsidiabele kosten
- Mogelijkheid tot evaluatieonderzoek door of namens de gemeente
- Controle op rechtmatige, doelmatige en juiste besteding van middelen

Hardheidsclausule

Het college kan afwijken van de regeling als strikte toepassing in een individueel geval tot onevenredige gevolgen leidt in verhouding tot het doel van de subsidie. In de ASV is bepaald dat raad over toepassing hiervan moet worden geïnformeerd.

7. Vervolgproces

De subsidieregelingen worden verder uitgewerkt binnen de hierboven geschetste kaders. Input vanuit de raad op de hoofdlijnen en systematiek wordt – waar passend – meegenomen in de verdere uitwerking. Na afronding worden de subsidieregelingen door het college vastgesteld. Richtdatum 2 juni a.s.